

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžr/3/2018
Identifikačné číslo spisu: 1013201305
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Příbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1013201305.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: T. C. Q., bytom P. X, K., zastúpenej Advokátska kancelária Zuzana Papšíková, s.r.o., so sídlom Jégeho 8, Bratislava, IČO: 36 800 040, proti odporcovi: Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor, so sídlom Ružová dolina 27, Bratislava, za účasti: 1/ M. Q., bytom P. X, K., 2/ MENTES a. s., so sídlom Pluhová 49, Bratislava, IČO: 46 733 094, obaja zastúpení Advokátska kancelária Zuzana Papšíková, s.r.o., so sídlom Jégeho 8, Bratislava, IČO: 36 800 040, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu, odbor katastrálnych konaní č. V-10314/13 z 11. júna 2013, o odvolaní navrhovateľky a účastníkov konania 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/43/2013-147 z 15. mája 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Sp/43/2013-147 z 15. mája 2018 z r u š u j e a v e c v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 9Sp/43/2013-147 z 15.05.2018 zamietol návrh navrhovateľky a účastníkov konania 1/ a 2/ na prerušenie konania, napadnuté rozhodnutie Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu, odbor katastrálnych konaní (ďalej aj „správa katastra“) č. V-10314/13 z 11.06.2013 podľa § 250q ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) potvrdil a navrhovateľke a účastníkom konania 1/ a 2/ právo na náhradu trov konania podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že napadnutým rozhodnutím č. V-10314/13 z 11.06.2013 správa katastra podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“) zamietla návrh na vklad záložného práva zriadeného na základe zmluvy o pôžičke, týkajúci sa nehnuteľností v K., v k.ú. A. M., vedených na LV č. XXXX, a to pozemku registra C KN parc. č. XXXX/X, záhrady o výmere 876 m², pozemku registra C KN parc. č. XXXX/XX, záhrady o výmere 403 m² a pozemku registra C KN parc. č. XXXX/XX, zastavané plochy a nádvoría o výmere 287 m². V odôvodnení rozhodnutia správa katastra uviedla, že účastníci konania MENTES, a. s., M. Q. a

navrhovateľka podali dňa 14.05.2013 návrh na vklad záložného práva zriadeného na základe zmluvy o pôžičke zo 17.04.2013 k horeuvedeným nehnuteľnostiam. Správa katastra po preskúmaní predloženej zmluvy zistila, že nie sú splnené podmienky na vklad, nakoľko dlžníci uvedení v zmluve o pôžičke ako vlastníci nehnuteľností, ktoré boli zálohom, neboli v čase rozhodovania o vklade záložného práva vlastníkmi týchto nehnuteľností, a teda neboli oprávnení tieto nehnuteľnosti založiť. Záložcom môže byť v zmysle § 151d ods. 3 Občianskeho zákonníka len osoba, ktorá je v čase rozhodovania o návrhu na vklad vlastníkom nehnuteľnosti.

K výroku rozsudku o zamietnutí návrhu navrhovateľky a účastníkov konania 1/ a 2/ na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania, vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9C/118/2015, krajský súd uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9C/118/2015 sa nerieši otázka, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní, a preto nie je daný dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ OSP.

Rozhodnutie správy katastra č. V-10314/13 z 11.06.2013 krajský súd potvrdil s odôvodnením, že v danom prípade neboli splnené podmienky na zápis záložného práva k dotknutým nehnuteľnostiam. Správa katastra podľa názoru krajského súdu pri rozhodovaní o povolení vkladu záložného práva posudzovala všetky skutočnosti, ktorých posúdenie jej pred povolením vkladu zákon ukladá. Zdôraznil, že správa katastra posudzovala uvedené skutočnosti podľa stavu, v akom boli v čase ich skúmania pred rozhodnutím o návrhu na vklad, pričom nemohla vychádzať zo stavu, aký tu bol v čase podania návrhu. Preto keď správa katastra návrh na vklad záložnej zmluvy zamietla z dôvodu, že záložcovia zo záložnej zmluvy v čase posudzovania podmienok neboli vlastníkmi dotknutých nehnuteľností, rozhodla podľa krajského súdu správne a v súlade so zákonom, nakoľko z listu vlastníctva č. XXXX vyplývalo, že ku dňu 11.06.2013, bol vlastníkom predmetných nehnuteľností M. L., P. XXXX/X, K., ktoré nadobudol titulom darovacej zmluvy č. V-8415/13 z 27.05.2013. Krajský súd dodal, že vzájomné vzťahy je potrebné riešiť v občianskoprávnom konaní.

Proti rozsudku krajského súdu podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka a účastníci konania 1/ a 2/ navrhujúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie správy katastra zruší a vec vráti odporcovi na ďalšie konanie.

V dôvodoch uviedli, že proti rozhodnutiu správy katastra podali odvolanie navrhovateľka a aj účastníci konania 1/ a 2/, pričom správa katastra všetky tri odvolania postúpila krajskému súdu jedným prípisom a podateľňa krajského súdu vyznačila na toto podanie tri spisové značky, a to 9Sp/42/2013, 9Sp/43/2013 a 9Sp/44/2013. Konanie sa viedlo len v sp.zn. 9Sp/43/2013 a nie je zrejmé, čo sa stalo s konaniami sp.zn. 9Sp/42/2013 a sp.zn. 9Sp/44/2013.

Namietali, že jedným z dôvodov podaného odvolania proti rozhodnutiu správy katastra, bolo, že rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vklad v preskúmanej veci bolo vydané skôr, ako bolo právoplatne ukončené konanie V-9125/13, ktoré sa týkalo identických nehnuteľností (časť II. odvolania, posledný odsek). Krajský súd túto skutočnosť medzi tvrdeniami navrhovateľky vôbec neuviedol a ani sa ňou v odôvodnení napadnutého rozsudku nezaoberal, pritom ide o vážnu procesnú vadu v konaní V-10314/13, spočívajúcu v porušení zásady podľa § 41 ods. 2 katastrálneho zákona. Už len z tohto dôvodu bolo potrebné rozhodnutie správy katastra ako predčasne vydané zrušiť a vec vrátiť odporcovi na ďalšie konanie.

Ďalej poukázali na to, že na pojednávaní dňa 15.05.2018 bol krajskému súdu predložený rozsudok Okresného súdu Bratislava I, ktorým bolo určené, že navrhovateľka a účastník konania 1/ sú vlastníkmi pozemkov, ktoré v preskúmanej veci tvorili záloh. Jedná sa o rozsudok o určovacej žalobe, ktorý má deklaratórny účinok, t. j. vlastníctvo sa len potvrdzuje. Podľa nich je zrejmé aj z odôvodnenia tohto rozsudku, že manželia Q. boli a sú vlastníkmi dotknutých pozemkov a boli nimi aj v čase rozhodovania o návrhu na povolenie vkladu V-10314/13, z ktorého dôvodu považujú rozhodnutie krajského súdu za nesprávne.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľky a účastníkov konania 1/ a 2/ nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že Správe katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu bol dňa 14.05.2013 doručený návrh na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností, evidovaný pod č. V-10314/13, na podklade zmluvy o pôžičke a zriadení záložného práva zo 17.04.2013, uzavretej medzi spoločnosťou MENTES a.s. ako veriteľom a M. Q. a T.. C. Q. ako dlžníkmi, a to k nehnuteľnostiam v k.ú. A. M., obec K. - mestská časť A. M.o, okres K., zapísaným na LV č. XXXX, pozemkom registra C KN parc. č. XXXX/X, záhrady o výmere 876 m², parc. č. XXXX/XX, záhrady o výmere 403 m² a parc. č. XXXX/XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 287 m².

Napadnutým rozhodnutím č. V-10314/13 z 11.06.2013 správa katastra podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona návrh na vklad záložného práva zamietla. V odôvodnení uviedla, že dlžníci uvedení v zmluve ako vlastníci nehnuteľností, ktoré boli zálohom, neboli v čase rozhodovania o návrhu na vklad záložného práva vlastníckymi týchto nehnuteľnosťami, a teda neboli oprávnení tieto nehnuteľnosti založiť, keď v zmysle § 151d ods. 3 Občianskeho zákonníka môže byť záložcom len osoba, ktorá je vlastníkom nehnuteľnosti.

Proti uvedenému rozhodnutiu podali odvolanie T.. C. Q., M. Q. a spoločnosť MENTES a. s., ktorým sa domáhali zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci správe katastra na ďalšie konanie. V odvolaní namietali, že T.. C. Q. a M. Q. nadobudli vlastnícke právo k dotknutým pozemkom na základe Dohody o výkone záložného práva priamym predajom z 02.04.2013, uzavretej medzi T.. Q. B. K. a T.. Q. Q. K. ako záložnými dlžníkmi, P. M. ako záložným veriteľom a T.. C. Q. a M. Q. ako kupujúcimi. Vklad vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom bol v prospech nich povolený rozhodnutím Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu č. V-7828/13 z 17.04.2013. Z výpisu z elektronického listu vlastníctva zistili, že ako vlastníci dotknutých pozemkov je zapísaný M. L., P. 1, K., ktorý mal nadobudnúť vlastníctvo k týmto pozemkom titulom darovacej zmluvy z 27.05.2013. T.. C. Q. a M. Q. však boli v čase nadobudnutia vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom dobromyseľní. Neboli účastníkmi súdneho konania o určenie vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom, navrhovateľkou ktorého bola M. L. O., v ktorej veci bol vydaný rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/159/2012-403 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 11C/14/2006-341 z 23.09.2011, z ktorého dôvodu tento nie je pre nich právne záväzný. Poukázali aj na to, že konaniu vedenému pod č. V-10314/13, predchádzalo konanie o povolení návrhu na vklad vecného bremena, vedené pod č. V-9125/13, pričom napadnuté rozhodnutie bolo vydané v čase, kedy rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vklad č. V-9125/13 z 30.05.2013 nebolo navrhovateľom doručené, a teda ide o procesnú vadu, ktorá zakladá nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd viedol o odvolaní M. Q. konanie pod sp.zn. 9Sp/42/2013, o odvolaní T.. C. Q. konanie pod sp.zn. 9Sp/43/2013 a o odvolaní spoločnosti MENTES a.s. konanie pod sp.zn. 9Sp/44/2013.

Uznesením č.k. 9Sp/42, 44/2013-44 z 25.10.2013 krajský súd podľa § 96 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP zastavil konanie o odvolaní M. Q., vedené pod sp.zn. 9Sp/42/2013 a konanie o odvolaní spoločnosti MENTES a.s. vedené pod sp.zn. 9Sp/44/2013 z dôvodu, že títo vzali svoj opravný prostriedok (návrh) späť celkom pred začatím pojednávania dňa 25.10.2013. Uvedené uznesenie nadobudlo podľa vyznačenej doložky právoplatnosť dňa 03.01.2014.

Následne krajský súd vyzval dňa 14.01.2014 navrhovateľku T.. C. Q., aby súdu v lehote 15 dní oznámila, či trvá na podanom opravnom prostriedku alebo či ho berie v celom rozsahu späť, čím by došlo k zastaveniu konania sp. zn. 9Sp/43/2013.

Navrhovateľka vo vyjadrení z 24.06.2014 uviedla, že na podanom odvolaní trvá a zároveň navrhla, aby krajský súd konanie vedené pod sp.zn. 9Sp/43/2013 prerušil do právoplatného skončenia konania o mimoriadnom dovolaní vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 2 MCdo 2/2014 vo veci určenia vlastníckeho práva v prospech M. L. O. k sporným nehnuteľnostiam rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 11C/14/2006-341 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9Co/337/2012, ktorými M. deklaruje svoje vlastnícke právo k dotknutým pozemkom a o ktoré sa následne opiera aj zápis zmien vlastníctva v prospech M. L..

Krajský súd vo veci nariadil pojednávanie na 10.10.2014, na ktoré predvolal navrhovateľku, odporcu a účastníkov konania 1/ a 2/. Právna zástupkyňa navrhovateľky a účastníkov konania zotrvala na podanom návrhu navrhovateľky na prerušenie konanie, o ktorom krajský súd rozhodol uznesením č.k. 9Sp/43/2013-73 z 10.10.2014 tak, že ho zamietol. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala odvolanie navrhovateľka. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp.zn. 5Sžo/209/2015 z 27.04.2017 uznesenie krajského súdu č.k. 9Sp/43/2013-73 z 10.10.2014 o zamietnutí návrhu navrhovateľky na prerušenie konania potvrdil.

Na pojednávaní dňa 15.05.2018 navrhovateľka a účastníci konania 1/ a 2/ navrhli, aby krajský súd konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9C/118/2015 s odôvodnením, že Okresný súd Bratislava I v tomto konaní rozhodol, že navrhovateľka a účastník konania 1/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktorých sa týka konanie vedené krajským súdom pod sp.zn. 9Sp/43/2013. Toto rozhodnutie však nenadobudlo právoplatnosť z dôvodu podania odvolania zo strany žalovaného. V prípade, ak by bolo rozhodnutie okresného súdu potvrdené krajským súdom, bolo by potvrdené, že v čase rozhodnutia správy katastra o návrhu na vklad záložného práva, boli navrhovateľka a účastník konania 1/ vlastníkmi sporných nehnuteľností. Navrhovateľka a účastníci konania 1/ a 2/ zároveň predložili krajskému súdu predmetný rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 9C/118/2015-148 z 09.05.2017.

Krajský súd rozsudkom č.k. 9Sp/43/2013-147 z 15.05.2018 zamietol návrh navrhovateľky a účastníkov konania 1/ a 2/ na prerušenie konania, napadnuté rozhodnutie správy katastra č. V-10314/13 z 11.06.2013 podľa § 250q ods. 3 OSP potvrdil a navrhovateľke a účastníkom konania 1/ a 2/ právo na náhradu trov konania nepriznal.

Čo sa týka námietky, že nie je zrejmé, čo sa stalo s konaniami sp.zn. 9Sp/42/2013 a sp.zn. 9Sp/44/2013, odvolací súd poukazuje na to, že tieto konania boli zastavené uznesením krajského súdu č. k. 9Sp/42, 44/2013-44 z 25.10.2013, a to podľa § 96 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP z dôvodu, že navrhovatelia M. Q. a spoločnosť MENTES a. s. vzali svoj opravný prostriedok (návrh) späť celkom pred začatím pojednávania dňa 25.10.2013. Uvedené uznesenie bolo M. Q., ako aj spoločnosti MENTES a.s. doručené dňa 16.12.2013 a podľa vyznačenej doložky nadobudlo právoplatnosť dňa 03.01.2014.

Následne krajský súd konal iba o opravnom prostriedku navrhovateľky T.. C. Q. pod sp.zn. 9Sp/43/2013. V súlade s § 250m ods. 3 OSP konal ako s účastníkmi konania 1/ a 2/ aj s M. Q. a spoločnosťou MENTES a. s., nakoľko títo sú účastníkmi konania na správnom orgáne.

Podľa § 1 ods. 1 katastrálneho zákona, v znení účinnom do 30.09.2013, kataster nehnuteľností (ďalej len „kataster“) je geometrické určenie, súpis a popis nehnuteľností. Súčasťou katastra sú údaje o právach k týmto nehnuteľnostiam, a to o vlastníckom práve, záložnom práve, vecnom bremene, o predkupnom práve, ak má mať účinky vecného práva, ako aj o právach vyplývajúcich zo správy majetku štátu, zo správy majetku obcí, zo správy majetku vyšších územných celkov, o nájomných právach k pozemkom,

ak nájomné práva trvajú alebo majú trvať najmenej päť rokov (ďalej len „právo k nehnuteľnosti“).

Podľa § 5 ods. 1 katastrálneho zákona vklad je úkon správy katastra; vkladom vzniká, mení sa alebo zaniká právo k nehnuteľnostiam.

Podľa § 28 ods. 1 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv uvedené v § 1 ods. 1 sa zapisujú do katastra vkladom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 28 ods. 2 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1 vznikajú, menia sa alebo zanikajú vkladom do katastra, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 28 ods. 3 katastrálneho zákona právne účinky vkladu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o jeho povolení.

Podľa § 29 katastrálneho zákona vklad podľa § 28 možno vykonať iba na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra.

Podľa § 30 ods. 1 katastrálneho zákona účastníkom konania o povolení vkladu je účastník právneho úkonu, na ktorého základe má vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť právo k nehnuteľnosti (ďalej len „účastník konania“).

Podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona správa katastra preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom. Pri rozhodovaní o vklade prihliada správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona ak sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad povolí; inak návrh zamietne.

Podľa § 41 ods. 2 katastrálneho zákona práva k tej istej nehnuteľnosti sa zapisujú v poradí, v akom sa správe katastra doručili zmluvy, verejné listiny alebo iné listiny o vzniku, zmene alebo zániku práva k nehnuteľnosti na zápis do katastra.

Podľa § 151d ods. 3 Občianskeho zákonníka záložné právo možno zriadiť na vec, byt a na nebytový priestor vo vlastníctve záložcu, alebo na právo a na inú majetkovú hodnotu, ktoré patria záložcovi.

Konanie o povolenie vkladu do katastra nehnuteľností predstavuje rozhodovací procesný postup, pri ktorom správa katastra na základe predložených písomných podkladov podľa § 31 ods. 1, 2 katastrálneho zákona posudzuje skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu. Výsledkom tohto procesného postupu je rozhodnutie o povolení vkladu alebo rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vklad (§ 31 ods. 3 katastrálneho zákona).

Predpokladom povolenia vkladu do katastra nehnuteľností na základe zmluvy je splnenie podmienok ustanovených v § 31 ods. 1 katastrálneho zákona.

V zmysle § 31 ods. 1 katastrálneho zákona správa katastra preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom. Pri rozhodovaní o vklade prihliada správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Účelom konania o návrhu na vklad do katastra nehnuteľností je kontrola dodržania zákonných podmienok pri nakladaní s nehnuteľnosťami. Zjednodušene možno povedať, že správa katastra má vo vkladovom konaní skúmať platnosť zmluvy, zmluvnú voľnosť a oprávnenie nakladať s nehnuteľnosťou. Nakoľko je správa katastra povinná zistiť presne a úplne skutkový stav veci, prihliada aj na iné skutkové a právne skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na povolenie vkladu.

Správa katastra posudzuje uvedené skutočnosti ku dňu vydania rozhodnutia o návrhu na vklad do katastra nehnuteľností. Z uvedeného vyplýva, že správa katastra skúma aj to, či po uzavretí zmluvy do rozhodnutia o návrhu na vklad nenastali skutkové alebo právne zmeny, ktoré by bránili vkladu.

V konaní pred krajským súdom podali navrhovateľka a účastníci konania v 1/ a 2/ návrh na prerušenie konania z dôvodu, že na Okresnom súde Bratislava I prebieha konanie, vedené pod sp.zn. 9C/118/2015, v ktorom sa rieši otázka určenia vlastníckeho práva k pozemkom, ktorých sa týkal návrh na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností v preskúmvanej veci, pričom krajský súd tento návrh na prerušenie konania zamietol s odôvodnením, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 9C/118/2015 sa nerieši otázka, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní, a preto nie je daný dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ OSP.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ OSP pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Odvolací súd uvádza, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom možno označiť aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozhodnutia súdu. Následkom nedostatku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je jeho nepreskúmateľnosť.

Konštatovanie krajského súdu, že „v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 9C/118/2015 sa nerieši otázka, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní“, zhora definovanému právu účastníka súdneho konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá. Takéto odôvodnenie rozhodnutia nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej dostatočnosti konajúceho krajského súdu a nedáva odpoveď na námietky účastníkov konania.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, na základe akých skutočností dospel krajský súd k záveru, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 9C/118/2015 sa nerieši otázka, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Zo súdneho spisu nie je zrejmé, že by si krajský súd vo veci zapožičal predmetný spis, jedine z obsahu ktorého by mohol dospieť k tomuto záveru. Odôvodnenie výroku napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd zamietol návrh navrhovateľky a účastníkov konania 1/ a 2/ na prerušenie konania, preto považuje odvolací súd za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Odvolací súd z obsahu súdneho spisu ďalej zistil, že v konaní o určenie vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré sú premetom vkladového konania v preskúmvanej veci, navrhovateľkou ktorého bola M., vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 11C/14/2006, bol rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 M Cdo 2/2014 z 30.10.2014 zrušený rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9 Co 159/2012, 9 Co 337/2012 z 21.03.2013 v časti výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 11C/14/2006-341 z 23.09.2011 a vec

bola vrátená Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

Čo sa týka výroku rozsudku, ktorým krajský súd napadnuté rozhodnutie správy katastra potvrdil, považuje odvolací súd toto rozhodnutie za predčasné a tiež nepreskúmateľné, a to vzhľadom na skutkové a právne okolnosti danej veci.

Ako už bolo vyššie uvedené správa katastra posudzuje splnenie podmienok na vklad ku dňu vydania rozhodnutia o návrhu na vklad do katastra nehnuteľností.

Podľa § 250i ods. 1 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd poukazuje na to, že správa katastra v preskúmanej veci návrh na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností zamietla z dôvodu, že dlžníci (navrhovateľka a účastník konania 1/) uvedení v zmluve ako vlastníci pozemkov, ktoré boli zálohom, neboli v čase rozhodovania o návrhu na vklad vlastníckymi týchto pozemkov, a teda neboli oprávnení tieto založiť.

Za stavu, kedy prebiehajú súdne konania o určenie vlastníckeho práva k uvedeným pozemkom, pričom s ohľadom na tieto konania by bolo sporné, kto je resp. bol vlastníkom dotknutých pozemkov ku dňu vydania rozhodnutia správy katastra o návrhu na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností v preskúmanej veci, možno podľa názoru odvolacieho súdu posúdiť zákonnosť napadnutého rozhodnutia správy katastra až po ustálení vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom, a to ako už bolo vyššie uvedené, ku dňu vydania rozhodnutia správy katastra o návrhu na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností.

S poukazom na obsah odvolania navrhovateľky proti rozhodnutiu správy katastra bol krajský súd povinný zaujať stanovisko k námietkam, týkajúcich sa vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Posudzujúc obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd na uvedené námietky nereagoval vôbec, resp. sa s nimi nevysporiadal dostatočným spôsobom.

Procesnému právu účastníka konania vznášať v žalobe námietky nezákonnosti proti postupu a rozhodnutiu správneho orgánu zodpovedá povinnosť súdu preskúmať rozhodnutie správneho orgánu v rozsahu žalobných námietok, o vznesených námietkach rozhodnúť a pokiaľ ich súd považuje za nedôvodné, jeho povinnosťou je vysvetliť z akých dôvodov. Ak tak súd neurobí, zaťaží svoje rozhodnutie nielen vadami spočívajúcimi v porušení všeobecných procesných princípov, podraditeľných pod vadu konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ OSP, ale súčasne postupuje aj v rozpore so zásadami vyjadrenými v druhej hlave siedmom oddiele Ústavy Slovenskej republiky (predovšetkým čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (II. ÚS 9/00, I. ÚS 35/01, I. ÚS 26/94, IV. ÚS 156/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedeného dôvodu napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní sa krajský súd oboznámi so stavom konaní o určenie vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom, vedených na Okresnom súde Bratislava I, s ohľadom na tieto konania opätovne rozhodne o návrhu navrhovateľky a účastníkov konania 1/ a 2/ na prerušenie konania, vec prejedná, dôsledne sa vysporiada s námietkami účastníkov konania, rozhodnutie vo veci dostatočne podrobne a konkrétne odôvodní tak, aby bolo v súlade s ústavným právom na spravodlivé súdne konanie.

Odvolací súd k uvedenému dodáva, že primárne preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu krajský súd ako súd prvého stupňa. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

ako súdu odvolacieho je preskúmavať vecnú správnosť prvostupňových rozhodnutí a nie nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa.

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250l ods. 2 OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.